

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра політичних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
філософського факультету
з навчальної роботи
/Комаха Л.Г./
«___» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Некласичні політичні ідеології

для аспірантів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 052 політологія
освітній рівень доктор філософії
освітня програма Політологія
спеціалізація
вид дисципліни на вільний вибір аспіранта

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2019/2020</u>
Рік навчання	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Федорченко Володимир Миколайович, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Федорченко Володимир Миколайович, кандидат політичних наук, доцент,
доцент кафедри політичних наук.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри

 _____ (Шляхтун П.П.)

Протокол № 1 від «29» 08 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «30» серпня 2019 року № 2

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

«30» серпня 2019 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни “Некласичні політичні ідеології” є ознайомлення аспірантів з основними концептуальними та методологічними підходами сучасної політичної науки до дослідження некласичних політичних ідеологій та з актуальними проблемами сучасного ідеологічного дискурсу та теоретичними підходами до його аналізу.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. Мати систематизовані знання та уявлення про категоріальний та методологічний апарат політології, політику, владу, політичну систему, політичні режими, політичні ідеології, політичну культуру, тощо.

2. Вміти орієнтуватись в актуальній інформації про політичні явища та процеси, володіти знаннями про класичні політологічні теорії та політичні ідеології, концепції (теорія демократії, теорія еліт та лідерства, теорія політичної системи, концепції політичної культури, міжнародні відносини).

3. Володіти сформованими навичками наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно політичних подій та явищ.

3.Анотація навчальної дисципліни:Дисципліна «Некласичні політичні ідеології» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує особистісний і професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування ефективного викладача вищої школи, здатного до передачі знань та розуміння особистості студента, а також здатного налагоджувати міжособистісні стосунки та розуміти явища, які їх супроводжують. Навчальна дисципліна знайомить аспірантів з особливостями некласичних політичних ідеологій, їх ролі та функцій в сучасному політичному процесі, систематизує знання про основні теоретико-методологічні напрями дослідження сучасної політики та ідеології, а також знайомить та систематизує знання аспірантів про актуальні проблеми політико-ідеологічного дискурсу. В курсі “Некласичні політичні ідеології” розкривається зміст основних некласичних політичних ідеологій сучасного світу та України, з їх культурно-історичним та ідейним корінням, їх зв'язок з соціально-політичною практикою, з інтересами і потребами соціальних спільнот, виявляється внутрішня логіка побудови політичних ідеологій, мотиви і рушійні сили їх еволюції, механізм і характер їх взаємодії в соціально-політичному просторі. Виявляється зв'язок теоретичних побудов з програмами партій та громадських рухів, політичних інститутів і організацій. Визначається категоріальний апарат та методологічні засади дослідження некласичних політичних ідеологій, визначення та інтерпретації основних понять сучасних політичних теорій крізь призму існуючих соціально-політичних доктрин; різноманітних теоретичних підходів та концепцій, які склалися в світовій політичній науці, щодо суті та ролі політичних ідеологій, основні методи та процедури дослідження політичних цінностей, ідей, концепцій та теорій, пов'язаних з існуючими політичними ідеологіями.

4.Завдання (навчальні цілі) – ознайомлення аспірантів з основними змінами в політико-ідеологічному дискурсі ХХ-ХХІ ст., плюралізацією його змісту як в тематичному, так і в методологічному плані; ознайомлення аспірантів з актуальними проблемами дослідження сучасної теоретичної, соціально-класової та етно-національної бази некласичних політичних ідеологій, виокремлення основних напрямів їх політологічних досліджень в ХХІ столітті.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)	Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці 3
---	--------------------------------	----------------------	---------------------------------------

Код	Результат навчання			дисципліни
	Знати:			
1.1	Теоретико-методологічні ідейні особливості функціонування неklasичних політичних ідеологій світу	Лекція	Іспит,	6
1.2	Методологію дослідження сучасних неklasичних політичних ідеологій	Лекція, Семінар	Іспит	6
1.3	Ідейно політичний спектр країн світу та теоретико-методологічні особливості його аналізу	Лекція, індивідуальні завдання, семінар	Іспит, індивідуальне заняття	6
1.4	Особливості сучасного ідеологічного дискурсу та його вплив на політичні процеси в країнах та на міжнародній арені	Лекція, індивідуальні завдання, семінар	Іспит	6
1.5	Дослідження ідеологічної, соціальної, національно-політичної ідентичності країн з різними політичними режимами	Самостійна робота	Реферат, екзамен	6
1.6	Дослідження сучасних науковців впливу новітніх ідеологій на трансформацію політики та влади	Індивідуальна робота	Іспит, індивідуальне завдання	6
	Вміти:			
2.1	критично оцінювати різноманітні теоретичні підходи та концепції, що існують у сучасній політичній науці	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат	7
2.2	орієнтуватись в сучасних методах та процедурах дослідження політичних явищ та процесів та застосовувати їх до аналізу актуальних питань теорії та практики політичної науки	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат	7
2.3	формулювати власну думку стосовно актуальних проблем дослідження неklasичних політичних ідеологій, застосовувати знання для написання дисертаційної роботи	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат, текст рекомендацій	7
	Комунікація:			
3.1	Читати та критично аналізувати новітню політологічну літературу щодо ідеологічного дискурсу, в тому числі іноземними мовами, в підготовці до семінарських занять та написанні самостійних робіт	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат	5
3.2	презентувати результати проведених політологічних досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів	Самостійна робота	Усна доповідь, дискусія, реферат	5
3.3	вести полеміку з питань неklasичних політичних ідеологій та ідейно-політичного дискурсу; на основі володіння понятійно-категоріальним апаратом сучасної політичної науки, грамотно	Самостійна робота	Дискусія	5

	формулювати проблемно-орієнтовані запитання до доповідачів			
	Автономність та відповідальність:			
4.1	вести самостійний пошук наукової інформації щодо тих або інших аспектів політики та обґрунтувати особисту точку зору, спираючись на засвоєні теорії та концепції	Самостійна робота	Усна доповідь, дискусія, реферат	5
4.2	відповідально та сумлінно ставитись до підготовки доповідей для семінарських занять, опрацьовувати рекомендовану кількість навчальної та наукової літератури	Самостійна робота	Усна доповідь, дискусія	5
4.3	нести відповідальність за достовірність та політико-ідеологічну незаангажованість проведеного політологічного аналізу та обстоювати власну наукову позицію щодо неklasичних політичних ідеологій та їх впливу на політичні процеси	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
	Програмні результати навчання														
Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань	+	+					+	+		+		+			
Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу	+	+					+	+					+	+	+
Знання методологічних принципів та методів політологічного дослідження.	+	+								+		+			
Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного			+	+	+	+			+					+	

життя.																				
Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.	+	+			+	+	+												+	+
Аналізувати політологічні праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.					+	+	+	+								+	+			

7. Схема формування оцінки.

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає оцінювання теоретичної підготовки (результати навчання 1.1–1.6); оцінювання практичної підготовки (результати навчання 2.1-2.3); оцінювання комунікації (результати навчання 3.1-3.3); оцінювання автономності та відповідальності (результати навчання 4.1-4.3). Загальна оцінка складає до 100 балів, що розподіляються на 60 і 40 балів відповідно між результатами семестрового і підсумкового (на екзамені) оцінювання.

7.1. Форми оцінювання знань:

- семестрове оцінювання:

1. Усна доповідь (до 3 балів): Р.Н. 1.2, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3

2. Доповнення (до 2 балів)

3. Участь в дискусії та проблемно-орієнтовані запитання до доповідачів (до 2 балів): Р.Н. 1.3, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1

4. Контрольна робота (до 15 балів): Р.Н. 1.3, 1.4, 1.6

Вибір і комбінування форм оцінювання знань аспірантів та нарахування відповідної кількості балів здійснюються залежно від конкретних навчальних ситуацій.

7.2. підсумкове оцінювання: письмовий екзамен та написання есе з політологічної проблематики.

умови допуску до підсумкового екзамену: аспірант допускається до складення екзамену за умови отримання ним за результатами семестрового оцінювання щонайменше 36 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семинари	Самостійна робота
<i>Модуль 1.</i>				
1	Сутність та особливості неklasичних політичних ідеологій	2	2	9

2	Методологічні засади дослідження неklasичних політичних ідеологій	2	2	9
3	Релігійний фундаменталізм	2		9
4	Екологізм	2		9
5	Глобалізм	2		9
Модуль 2				
7	Фемінізм	2		9
8	Нетотальні ідеології	2		9
9	Конструктивна футурологія	2		9
	Контрольна робота		2	
	всього	16	6	72

Загальний обсяг 94 год., в тому числі:

Лекцій - 16 год.

Практичні заняття – 4 год.

Самостійна робота – 72 год.

Рекомендована література:

Алмонд Г. Политическая наука: история дисциплины // Политология: хрестоматия // Полис. – 1997. - № 6. - С. 175-183.

Алмонд Г. «Отдельные столики»: школы и секты в политической науке // Политическая наука на рубеже веков. – М.: ИНИОН, 2000. - №4. – С.63-77.

Андерхилл А., С. Барретт, П. Бернелл, П. Бернем и др. Энвайронментализм // Политика. Толковый словарь / Общая редакция: д. э. н. Осадчая И. М.. — М.: «Инфра-М», Издательство «Весь Мир», 2001.

Гардашук Т. А. Концептуальні параметри екологізму / Т. А. Гардашук. – К. : Вид. Парапан, 2005. – 200 с.

Демократизация: учебн.пособ / сост. и научн.ред. К.В. Харпфер, П. Бернхаген, Р.Ф.Инглхарт, К. Вельцель. – М.: Изд.дом Высшей школы экономики, 2015. – 708 с. // Глава «Гендер и демократизация», С. 262 – 281.

Денисов С. Ф. «Реальность, человек, культура: фундаментализм в научном познании: материалы всероссийской научной конференции, посвященной 60-летию со дня рождения С. И. Орехова, 18 дек. 2009 г.». — Издательство ОмГПУ — 2009г — 96 с.

Закария Ф. Будущее свободы: нелиберальная демократия в США и за их пределами. – М.: Ладомир. – 2004. – 384 с.

Инглхарт Р., Вельцель К. Модернизация, культурные изменения и демократия: Последовательность человеческого развития. - М.: Новое издательство, 2011. — 464с.

. Кирилюк. Фундаменталізм // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. — К.: Парламентське видавництво, 2011. — с.756 ISBN 978-966-611-818-2

Лісовий. Фундаменталізм // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. ; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори) ; І. О. Покаржевська (художнє оформлення). — Київ : Абрис, 2002. — С. 693. — 742 с. — 1000 екз. — ББК 87я2. — ISBN 966-531-128-X

Оксана Кісь. Дефініції фемінізму // Незалежний культурологічний часопис «І» число 17 / 2000 «Гендерні студії»

Фридман Т. Плоский мир 3.0. Краткая история XXI века; пер. с англ. О.Э. Колесникова. – М.: АСТ, 2014. – 636 с.

Хантингтон С. Кто мы?: Вызовы американской национальной идентичности; Пер. с англ. А. Башкирова. — М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Транзиткнига», 2004. — 635, [5] с.

Хайек Ф. Индивидуализм - истинный и ложный. В кн. О свободе.// Антология Мировой либеральной мысли. -М.,2000

Томас Филлипс, А. И. Антонов. Феминизм и семья: историко-социологический анализ. — Грааль, 2002

Шмидт Э., Коэн Дж. Новый цифровой мир. Как технологии меняют жизнь людей, модели бизнеса и понятия государства; пер. с англ. С. Филина. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2014. – 368 с.

Cattler D. The Political Theory Question in Political Science, 1956–1967 // American Political Science Review. – 2006. – Vol.100. - №4. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.apsanet.org/imgtest/APSRNov06Kettler.pdf>.

Caputi M. National Identity in Contemporary Theory // Political Psychology. – Vol.17. – No.4. – 1996.

Dahl R. How Democratic is the American Constitution? (2002) / [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://yalepress.yale.edu/yupbooks/pdf/0300092180.pdf>

Dowding K. Explaining Urban Regimes // International Journal of Urban and Regional Research. 2001. Vol. 25. No. 1. P. 7-19.

Mossberger K., Stoker G. The Evolution of Regime Theory: The Challenge of Conceptualization // Urban Affairs Review. 2001. Vol. 36. No. 6. P. 810-835.

Ivillbrath L. Environmentalists: vanguard for new society / L. Ivillbrath. –Albany. – 1987. – 172 p. Warwick Fox. Deep Ecology: A New Philosophy of Our Time? / Warwick Fox // The Ecologist. – 1984. – Vol. 14. – № 5–6. – P. 201

Parenti M. Patricians, Professionals, and Political Science // American Political Science Review. – 2006. – Vol.100. - №4. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.apsanet.org/imgtest/APSRNov06Parenti.pdf>.

Schmid. A., Jongman A. Political Terrorism: A New Guide to Actors, Authors, Concepts, Databases, Theories and Literature, Amsterdam ; New York : North-Holland ; New Brunswick: Transaction Books, 1988.